

Castello Brownista avautuu henkeäsalpaava näky alas Portofinoon.

Italian pieni ja pittoreski Portofino

17.11.2020 12.00

Paikka, jossa yhdistyy pienen italialaisen kylän charmi ja loistojahtien ylellisyys, turkoosinsininen meri ja merenherkut. Tervetuloa Portofinoon!

Teksti ja kuvat: RIIKKA-MARIA PÖLLÄ

Kapea Portofinoon johtava tie mutkittelee kukkulan rinteellä. Turkoosin sininen meri avautuu kymmenien metrien pudotuksen päässä. Siellä täällä merellä näkyy huvijahteja, pieniä moottoriveneitä sekä huikean suuria ja pienempiä purjeveneitä. Kallionkielekkeille rakennetut monikerroksiset huvilat hehkuvat auringossa vaaleanpunaisina, oransseina, ruskeina, vihreinä, oman aikakautensa tyylinäytteinä.

Huviloiden reunustama tie laskeutuu Portofinoon, alunperin Portus Delphini -nimiseen kylään, jonka tarinan mukaan perustivat roomalaiset. Nimi viittaa delfiineihin, joita parveili lahdella kylän perustamisen aikaan.

Kallioiden lomassa, piilossa muulta maailmalta kohoavat vanhat, värikkäät kerrostalot vieri vieressä. *Piazzettaa*, aukiota kehystävät talot, joiden alakerrassa on pieniä ravintoloita. Lahden poukamassa kelluvat sulassa sovussa pikkuruiset moottoriveneet ja valtavat huvijahdit. Lahden toisella puolella, kukkulan päällä kohoaa linnoitus, Castello Brown sekä keltaiseksi maalattu San Giorgion kirkko.

Jos maisemasta riisuisi ihmiset ja veneet, on kuin astuisi keskelle kaunista maalausta. Ei siis ihme, että Portofino on vuosisatojen ajan houkutelut, ei ainoastaan rauhaa etsiviä nautiskelijoita, vaan myös eri maiden ylhäisyyksiä ja kuuluisuuksia. Paikka on Italian jetsetin ja Hollywood-tähtien suosima ja kävijäkunnasta kertovat myös pikkuruisen kylän merkiliikkeet.

Hotellimme on aukiolta vain parinsadan metrin päässä. Itse asiassa kaikki on lähellä, lähimpään kyläänkin on vain kilometrin matka, mikä taituu nopeimmin kävelen. Eight Hotel, pieni boutique-hotelli on hyvällä maulla sisustettu ja tarjoaa perushuoneissakin ripauksen ylläilyä. Hotellin eteen pysäköidyt luksusautot antavat esimakua, jos ei muusta niin vieraiden ylläilyksestä automausta. Vastaanoton mustat sohvut, kynttilät ja sohvapöydille asetellut isot taide- ja matkakirjat muodostavat tyylikkään kokonaisuuden. Taustalla soi rauhallinen musiikki. Ystävällinen vastaanottovirkailija puhuu hyvää englantia, kertoo hotellista ja kutsuu nopeasti paikalle autosta ja matkatavaroista huolehtivan työntekijän.

Auringon laskiessa on aperitiivin aika. Mukulakivikaduilla ja -aukiolla vaeltaa tavallisia matkailijoita sekä merkkiluomuksiin pukeutuneita isolla rahalla matkustavia. Naisilla on merkkilaukut ja korkeat korot, joiden käytännöllisyys mukulakivillä on hieman kyseenalainen.

Sesongin ulkopuolella on valinnanvaraa. Yksi baareista on asetellut rantakadulle matalia tuoleja ja pieniä pöytiä. La Gritta -ravintolan tuolit on pehmustettu mintunvihreällä - ei kovin tyylikästä, mutta mikään muukaan rantabaareista ei täytä vaativaa sisustuskuvaa.

Aperitiivin kanssa tarjoillaan italialaiseen tapaan erilaisia maisteltavia; kasviksia ja dippiä, suolapähkinöitä, oliiveja, sipsejä ja pieniä tomaatti-juustoleipäsiä. Sorsaparvi sukkeloi veneiden välistä odottamaan makupaloja. Lasillinen jääkylmää *prosecco*a on hyvä valinta lämpimän syyskuun alun iltana auringon laskua ihastellessa.

Ihastukseen tulee kuitenkin särö, kun saamme laskun - lasi kuohuviiniä maksoi kymmenen euroa ja tipit vielä päälle.

Illallispaikaksi valitaan yksi aukion ravintoloista. Chufly ihastuttaa valkoisine pöytäliinoineen, kynttiläilyntyineen ja pianomusiikkeineen. Nyt mennään ilman ennakkosuunnitelmia fiiliksen mukaan. Hovimestari johdattaa meidät terassin pöytään, mutta vaikka useita valkoisiin pukeutuneita tarjoilijoita pyörii ympärillä, jäävät tilatut alkujuomat saamatta.

Ruoka on perusmaukasta, pastaa, gratinoituja vihanneksia, tuoretta kalaa ja tiramisua, mutta hinta ei ole täälläkään aivan kohdallaan, vaan illallisesta jää ennemminkin ryöstämisen maku kuin kulinaarinen nautinto. Saamatta jääneet proseccot oli lisätty laskuun eikä italialainen tapa veloittaa leipäkorin hinta erikseen, lisää onnistumisen tunnetta. Valkoiset pöytäliinat olisi sittenkin kannattanut vaihtaa siniruuutisiin, jolloin laskukin olisi ollut kohtuullinen. Lähtiessämme tarjoilijat jäivät kinastelemaan keskenään, kuka unohti tuoda kuohuviinit.

Seuraava päivä valkenee aurinkoisena. Aamiaisella tarjotaan kroisantteja, vaaleaa leipää, voita, hilloa, hedelmiä, jukurtia, erilaisia kakkuja ja tuoremehua. Hymyilevä tarjoilija tuo kahvin tai teen pöytään. Kroisantit ovat täydellisiä, hilloissa on valinnan varaa ja kakkuja on monta eri lajia. Mutta ne, jotka kaipaavat suolaista makean rinnalle, voivat tilata esimerkiksi munakasta, juustoja tai leikkeleitä lisähintaan.

Päivä rannalla tuntuu mitä parhaimmalta idealta. Hotellimme sisarhotelli on vain kilometrin päässä, Santa Margheritan kylässä ja sillä on oma hiekkaranta. Päätämme suunnata sinne.

Pienellä, mutta siistillä rannalla paikan voi valita vapaasti ja pyyhkeet saa talon puolesta. Aidan toisella puolella ihmiset loikoilevat vierivieressä hiekalla, siksi 40 euron sijoitus mukavuuteen ei tunnu lainkaan pahalta.

Juomia voi tilata omalle paikalle ja lounastaa hotellin ravintolan terassilla. Listalta löytyy väliamerellisiä herkkuja kuten tomaatti-mozzarellasalaattia, parmankinkkua viikunoiden ja melonin kera, miekkakalacarpaccio, äyriäisiä sekä pastoja. Hinnat ovat kohtuullisia ja ruoka tuoretta. Päivä vierähtää nopeasti herkuista ja auringosta nauttien.

Paluumatka takaisin menee nopeasti, sillä maisemat tempaisevat mukaansa eikä kävely loivaan ylämäkeen tunnu lainkaan raskaalta. Aukiolla valokuvaaja ikuistaa vastavihittyä pariskuntaa. Nuorten ilo ja onni ovat sopusoinnussa kylän hiljaisen, mutta iloisen kauneuden kanssa.

Sulassa sovussa lahden poukamassa kelluvat niin luksusjahdit kuin pienetkin veneet.

Ravintolat, baarit ja luksuskaupat ympäröivät aukiota.

Portofinon edustalla auringossa kimalteleva meri houkuttelee nauttimaan rantaelämästä tai veneretkestä.

Viimeisenä iltana meillä on pöytävaraus maineikkaan hotelli Splendidon La Terrazza -ravintolaan, kukkulan huipulla. Alkujaan rakennus on ollut nelikerroksinen luostari, joka 1500-luvulla kärsi useista merirosvojen hyökkäyksistä ja munkit hylkäsivät siksi rakennuksen. 1800-luvulla paroni Baratta muutti kärsineen rakennuksen perheensä kesäasunnoksi. Vuonna 1901 Mr. Ruggero Valentini, Portofinon matkailun pioneeri muutti kesäasunnon hotelli Grand Hotel Splendidoksi. Ensimmäinen, joka kirjoitti nimensä vieraskirjaan oli Windsorin herttua eli tuleva Englannin kuningas Edward VIII.

Rivakasti kävellen matkaan menee noin varttitunti. Vaikka sesonki on ohi, saa varattua pöytää odottaa. Mutta ei haittaa, vaikka nälkä olisikin jo yllättänyt, sillä aperitiivien kanssa tuodaan runsas valikoima erilaisia naposteltavia. Parinkymmenen minuutin odottelun jälkeen hovimestari ohjaa pöytään. Ripeästi tarjoilija ojentaa menut, joista naiselle ojennetussa ei ole hintoja.

Hinnat ovat suurin piirtein samaa luokkaa kuin edellisen illan ravintolassa, mutta paikka on omaa luokkaansa. Rauhallinen musiikki soi taustalla, hämärässä valaisevat kynttilät ja samalla voi ihailla ylhäältä avautuvaa yöllistä Portofinoa. Jahtien valot leikkivät merellä, kylän valot kertovat poukaman elämästä. Ravintola on tarkoitettu romanttiselle illalliselle tai vaikkapa häille. Ei siis ihme, että aiemmin päivällä nähty hääpari on juhlimassa juuri täällä häitään.

Listalla on pastoja, tuoretta kalaa, äyriäisiä, mutta luonnollisesti myös lihaa. Alkuruuaksi tilattu tonnikalatartar mozzarellalla on erittäin hyvää, pääruoan hummeri ehkä hieman kuivaa, varsinkin kun se tarjoillaan grillattujen kasvien kera. Pieni annos voikastiketta ei olisi ollut lainkaan huono lisä. Jälkiruoan tiramisu oli parasta pitkään aikaan.

Viimeisenä aamuna lämpötila on kohonnut puoleen päivään mennessä +28 asteeseen. Kulinarististen nautintojen jälkeen on aika tutustua myös Portofinon historialliseen tarjontaan. Castello Brownin siluetti kohoaa omassa jylhässä yksinäisyydessään ja ajatus ylämäkeen kiipeämisestä auringonpaahteessa ei tunnu lainkaan hyvältä idealta. Matkalla linnaan ohitetaan satama, jossa voi tilaisuuden tullen jäädä seuraamaan huvijahdin irtautumista kohti uusia satamia. Lähdössä on satajalkainen jahti, joka on jo niin iso, ettei siitä voi edes olla kateellinen. Jotain sen koosta kertoo se seikka, että miehistöä on jahdin joka kulmalla ja laidalla irrottautumisen aikana ja miehistö kommunikoi keskenään radiopuhelimilla. Veneen vanhempi, oranssinruskeaksi paahtunut omistaja keskustelelee heidän kanssaan samalla, kun tämän nuorikko puhuu puhelimeen ja kävelee dramaattisesti edestakaisin veneen takaosassa. Tavalliselle matkailijalle aluksen lähdön seuraaminen käy ohjelmanumerosta.

Toisten suunnatessa Välimerelle jahdeillaan, on aika laittaa jalkaa toisen eteen ja lähteä etenemään kohti linnaa. Moni puuskuttaa jo ensimmäisten portaiden jälkeen. Matkalla ohitetaan San Giorgion kirkko, jonka paikalla legendan mukaan sijaitsi roomalaisen Mithra jumalan temppeli. Nousu vaatii sinnikkyyttä, mutta se ei olekaan niin pitkä kuin olisi voinut kuvitella. Mutta syke on ylhäällä ja hiki helmeilee otsalla linnaan saavuttua.

Linnaa tarvittiin Rooman valtakunnan aikaan, sillä Portofinon lahti oli suojaisa pysähdyspaikka laivoille, jotka seilasivat Italian rannikkoa. Ajan mittaan linnaa tarvittiin enemmän ja esimerkiksi vuonna 1432 se pelasti Portofinon venetsialaisten kaleereiden hyökkäykseltä. Kun Napoleonin Egyptin sotaretki oli käynnissä vuonna 1798, Bonaparte nimesi Portofinon Port Napoleoniksi ja samalla hän laajensi linnoituksen rakennustöitä.

Wienin kongressin jälkeen Sardinian kuningaskunnalla ei ollut enää kiinnostusta linnan ylläpitoon. Vuonna 1867 alkoi sen myynti ja Englannin konsuli Genovassa, Montague Yeats Brown osti linnan ja kunnosti sen alkuperää kunnioittaen. Toisen maailmansodan jälkeen linna siirtyi Barbersin arkeologiasta kiinnostuneen englantilaisen pariskunnan haltuun. Vuodesta 1961 lähtien linna on ollut avoin kaikille kävijöille.

Linnan keskiaikaiset rappaamattomat kiviseinät ja renessanssiaikaiset puupaneelimaalaukset ovat sulassa sovussa rokokootakan sekä nykytaiteen kanssa, sillä siellä järjestetään myös nykytaiteen näyttelyitä. Mutta jo pelkästään maiseman takia kannattaa kukkulalle kiivetä. Linnasta aukeaa upeat näkymät merelle ja Portofinon kylään. Linnaa ympäröivä luonto hehkuu vihreänä, kukat trooppisessa väriloistossa, meri kimaltaa auringonvalossa ja kylän värikkäät talot ovat kuin pieniä suloisia nukketaloja jossakin kaukana. Tähän voisi jäädä vain katselemaan, ihailemaan, nauttimaan kauniista päivästä, näköalasta ja yhdestä elämän esteettisestä hetkestä.

Huvijahdit löytävät tiensä Portofinoon.

San Martinon kirkko on vierailun arvoinen.

Portofinoa ympäröivä luonto hehkuu väreissä.

Portofinon jäädessä taakse, päällimmäisenä tunteena on elämys, joka sopii kulinaristeille, rauhaa rakastaville, rakastuneille, luksusta etsiville tai kauneutta kaipaaville. Se tarjoaa maailman, jota ei näe joka päivä eikä joka paikassa. Niin kauneudessaan kuin ylellisyydessäänkin.

FAKTAT PORTOFINO

Sijainti: Italian rivieralla, Ligurian alueella, 36 kilometrin päässä Genovasta

Asukkaita: 479

Pinta-ala: 2 km²

Talous: Portofinon talous on perustunut viimeisen sadan vuoden ajan matkailuun

Nähtävyyksiä: Castello Brown, San Giorgion sekä San Martinon kirkko.

Suojelupyhimys: San Giorgio

Miten pääsee: Autolla tietä numero 227. Rapallosta laivalla, josta jäädään pois Santa Margherita Liguessa. Paikassa on myös junapysäkki. Juna lähtee Genovasta, jossa on lähin lentokenttä.

Portofinossa vierailleita kuuluisia henkilöitä

o Richard Leijonamieli vieraili Portofinossa vuonna 1190 ja Paavi Gregorius XI matkalla Roomasta Avignoniin 1377.

o Tutankhamonin haudan löytänyt lordi Carnarvon, kirjailija **Guy de Maupassant**, **Friedrich Nietzsche** sekä **Adolf Hitlerin** rakastajatar **Eva Braun** ovat viettäneet aikaa Portofinossa.

PLUSSAT

- o Tunnelmallinen kohde täynnä kauneutta ja rauhaa
- o Ihmiset ovat ystävällisiä.
- o Meren herkkuja on tarjolla runsaasti.

MIINUKSET

- o Korkea hintataso
- o Rahastuksen maku

Kommentti

Muutama vuosi sitten näin jossakin lehdessä kuvan Portofinosta. Jo tuolloin päätin, että haluaisin matkustaa sinne jonakin päivänä. Odotus kannatti, sillä pikkuruinen kylä avautui eteeni juuri sellaisena kuin olin sen kuvien perusteella toivonutkin; Italian auringon alla kylpi väriloistossaan niin meri, kasvillisuus kuin värikkäät pienet talotkin.

Portofino sulkee kävijän pieneen maailmaansa, jossa arki tuntuu kovin kaukaiselta. Sen huomassa on hyvä nauttia elämästä, italialaisesta ruoasta, auringosta ja ihan vain paikan kauneudesta. Tunnit kuluvat siellä vain olemalla, mielen rauhoittuessa ja levätessä. Tätä ainakin minä kaipaan onnistuneelta lomalta.